

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: Sekretarz sądowy Wioleta Żochowska

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2014 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania Zakładów (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Zakładów (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 3 sierpnia 2012 r. nr (...)

1. zmienia punkt II.1. zaskarżonej decyzji w ten sposób, że obniża nałożoną na Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. karę pieniężną do kwoty 100 zł (sto złotych) oraz zmienia punkt II.2. zaskarżonej decyzji w ten sposób, że obniża nałożoną na Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. karę pieniężną do kwoty 100 zł (sto złotych);
2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz Zakładów (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w zakresie opłaty sądowej od odwołania.

SSO Bogdan Gierzyński

XVII AmE 54/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2012 r., nr (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 5 i 5a oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, orzekł, że:

I. Przedsiębiorstwo energetyczne: Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. dokonało nieprawidłowości polegających na:

1. Stosowaniu taryfy dla energii elektrycznej od dnia 1 września 2011 r. nie przestrzegając obowiązku jej przedstawienia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 47 ustawy – Prawo energetyczne,
2. Nie przedłożeniu do zatwierdzenia taryfy wbrew żądaniu Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o którym mowa w art. 47 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.

II. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. karę pieniężną:

1. Za zachowanie określone w pkt I.1. w wysokości (...) przychodu z działalności koncesjonowanej polegającej na dystrybucji energii elektrycznej oraz obrocie energią elektryczną osiągniętego przez Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. w roku 2011, tj. w kwocie (...) zł,

2. Za zachowanie określone w pkt I.2. w wysokości (...) przychodu z działalności koncesjonowanej polegającej na dystrybucji energii elektrycznej oraz obrocie energią elektryczną osiągniętego przez Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. w roku 2011, tj. w kwocie (...) zł,

Przedmiotową decyzję zaskarżył w całości powód - Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J..

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił naruszenie:

1. Art. 47 ustawy Prawo energetyczne poprzez wadliwą ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i uznanie, że powód stosował od dnia 1 września 2011 r. taryfę dla energii elektrycznej i wbrew żądaniu Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o którym mowa w art. 47 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne nie przedłożył ją do zatwierdzenia,

2. Art. 56 ust. 2, 6 i 6a ustawy Prawo energetyczne poprzez wymierzenie kary jako oczywiście niezasadnej w świetle okoliczności sprawy, a szczególnie złożonego wniosku o cofnięcie koncesji oraz nie odstąpienie od wymierzenia kary mimo braku nawet nikomego stopnia szkodliwości czynu oraz dotychczasowego nienagannego zachowania powoda i jego coraz mniejszych możliwości finansowych.

Powołując się na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez odstąpienie od wymierzenia kary i umorzenie postępowania ewentualnie o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Ponadto powód wniósł o przyznanie na rzecz powoda od pozwanego zwrotu kosztów sądowych w wysokości wpisu oraz kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powód - Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w J. jest przedsiębiorcą energetycznym prowadzącym działalność w zakresie obrotu energią elektryczną oraz dystrybucji energii elektrycznej. Działalność ta prowadzona jest na podstawie koncesji z dnia 23 lutego 2009 r., nr (...) (dotyczącej dystrybucji energii elektrycznej) oraz koncesji z dnia 23 lutego 2009 r. nr (...) (dotyczącej obrotu energią elektryczną).

W toku działalności powoda decyzją z dnia 4 sierpnia 2010 r. nr (...) ze zm. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził ustaloną przez powoda siódmą taryfę dla energii elektrycznej, na okres 12 miesięcy od dnia wprowadzenia przez powoda taryfy do stosowania. Powód wprowadził tę taryfę w dniu 1 września 2010 r.

Pismem z dnia 16 czerwca 2011 r. powód wystąpił do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z wnioskiem o cofnięcie koncesji na obrót energią elektryczną oraz koncesji na dystrybucję energii elektrycznej.

W dniu 31 sierpnia 2011 r. upłynął termin obowiązywania siódmej taryfy dla energii elektrycznej. W związku z tym pismami z dnia 16 listopada 2011 r. i 5 grudnia 2011 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wezwał powoda do przedłożenia taryfy dla energii elektrycznej.

Powód nie zastosował się do powyższego wezwania. Wskazał przy tym, że od dnia 1 września 2011 r. dla swoich klientów korzystających z energii elektrycznej stosuje refakturowanie kosztów zakupu tzn. w rozliczeniach stosowana jest średnia cena kWh podana w fakturach zewnętrznego dostawcy, tj. (...) sp. z o.o.

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny pomiędzy stronami postępowania, na podstawie posiadanej dokumentacji nie budzi on wątpliwości Sądu, w związku z powyższym, stan faktyczny w przedmiotowej sprawie został ustalony jak powyżej.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie jedynie w części odnoszącej się do wysokości kary.

Stosownie do treści art.47 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 89 z 2006 r. poz.625 z późn. zm.), przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje ustalają taryfy dla paliw gazowych i energii, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, oraz proponują okres ich obowiązywania. Przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje przedkładają Prezesowi URE taryfy z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa URE. Prezes URE może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że działa ono w warunkach konkurencji, albo cofnąć udzielone zwolnienie w przypadku ustania warunków uzasadniających zwolnienie (art.49 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne).

Bezspornym jest, że powód posiadał jako przedsiębiorstwo energetyczne koncesje na dystrybucję energii elektrycznej z dnia 23 lutego 2009 r. oraz obrót energią elektryczną z dnia 23 lutego 2009 r.

Niesporne jest również, że powód nie został zwolniony przez Prezesa URE z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, a zatem należało uznać, że w świetle przytoczonych przepisów był on zobowiązany do przedkładania taryf do zatwierdzenia w zakresie wynikającym z udzielonych koncesji.

Okolicznością bezsporna jest również, że powód nie przedstawił do zatwierdzenia taryf obowiązujących od 1 września 2011 r. tj. po upływie czasu obowiązywania taryfy zatwierdzonej Decyzją Prezesa URE z dnia 4 sierpnia 2010 r. Tym samym powód naruszył obowiązek wynikający z art.47 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne.

Z przedstawionych przez powoda w toku postępowania administracyjnego aktur VAT (k. 52- 281 akt admin.) wynika że powód sprzedawał/dostarczał przy pomocy własnej sieci osobom trzecim energię elektryczną. Odpowiadało to definicji dystrybucji i obrotu energią elektryczną, stosownie do art.3 pkt 5a i 6 ustawy Prawo energetyczne, a więc działalności na które zostały powodowi udzielone koncesje. Należności z tego tytułu powinny być, stosownie do art.47 ustawy Prawo energetyczne rozliczane w oparciu o zatwierdzone przez Prezesa URE taryfy, czego powód nie czynił. Zarzut naruszenia art.47 przez Prezesa URE należało zatem uznać za bezzasadny.

Bez znaczenia jest, że w rozliczeniach z kontrahentami powód opierał się wyłącznie na stawkach płaconych przez siebie dostawcy – (...) Sp. z o.o., nie doliczając własnych kosztów, marż, czy prowizji. Obowiązek stosowania zatwierdzonych taryf nie jest warunkowany osiąganymi korzyściami, lecz wynika z samego faktu prowadzenia działalności koncesjonowanej.

Bez wpływu na treść i zakres obowiązku przedstawiania do zatwierdzenia i stosowania w rozliczeniach jest fakt zgłoszenia przez powoda wniosku o cofnięcie koncesji, gdyż koncesja pozostaje w mocy do czasu prawomocnego jej cofnięcia.

Stosownie do treści art.56 ust. 1 pkt 5 i 5a ustawy Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto stosuje ceny i taryfy, nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia Prezesowi URE do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 47, a także kto nie przedkłada do zatwierdzenia taryfy wbrew żądaniu Prezesa URE, o którym mowa w art. 47 ust. 1.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art.56 ust. 2, 6 i 6a ustawy Prawo energetyczne zważyć należało co następuje:

Przepis art.56 ust. 2 ustawy Prawo energetyczne ma charakter normy kompetencyjnej przyznającej Prezesowi URE uprawnienie do nakładania kar w zakresie wskazanym art.56 ust. 1pkt 1-27 i 30a-38. W zakresie tym mieszczą się zatem kary nakładane w zakresie wskazanym w art.56 ust. 1 pkt 5 i 5a ustawy Prawo energetyczne.

Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 1 Prawa energetycznego „karze podlega ten kto...”, zatem Prezes URE jest obowiązany, a nie uprawniony, do nałożenia kary w razie stwierdzenia okoliczności polegających karze (wyrok SN z 25 kwietnia 1007 r., sygn. akt III SK 1/07). Taką interpretację potwierdza również doktryna, która wskazuje, że to ustawodawca decyduje o tym, czy w konkretnym przypadku pozostawi kwestię nałożenia kary pieniężnej swobodnemu uznaniu organu administracyjnego, czy też nałoży na ten organ obowiązek wymierzenia sankcji, pozwalając jedynie miarkować jej wysokość, a jedynie wyjątkowo odstąpić od jej nałożenia jeżeli zostały spełnione przesłanki określone w art.56 ust 6a ustawy Prawo energetyczne.

W rozpoznaje sprawie powód nie przedstawił taryfy do zatwierdzenia ani tym bardziej jej nie stosował . Nie został zatem zrealizowany warunek zaprzestania naruszania prawa lub zrealizowania obowiązku.

Zarzuty naruszenia art.56 ust. 2 i 6a ustawy Prawo energetyczne należało zatem uznać za bezzasadne.

Stosownie do treści art.56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Zarzut naruszenia tego przepisu jest w ocenie Sądu zasadny. Powód występując z wnioskiem w dniu 16.06.2011 r. o cofnięcie koncesji, miał prawo oczekiwać jego rozpoznania w terminie ustawowym, zwłaszcza, że nie miała ona charakteru skomplikowanego w rozumieniu art.35 § 3 k.p.a.

Skutkiem nierozpoznania wniosku o cofnięcie koncesji była nierozstrzygnięta wątpliwość co do istnienia obowiązku przedłożenia do zatwierdzenia i stosowania taryfy dla energii elektrycznej. Ponieważ powód podjął właściwe działania dla wyjaśnienia tej kwestii, składając właściwy wniosek do właściwego organu w terminie umożliwiającym jego rozpoznanie, w ocenie Sądu, brak jest podstaw do przypisania mu winy za naruszenia prawa opisane w pkt II Decyzji.

Działanie powoda w znikomym stopniu naruszało interes publiczny, a zatem stopień szkodliwości czynu był nieznaczny. Mając powyższe przesłanki na względzie, a także uwzględniając dotychczasowe zachowanie powoda, należało obniżyć nałożona kare do minimalnego wymiaru.

Z tych względów zaskarżoną Decyzję należało zmienić, orzekając jak w sentencji (art.479⁵³ § 2k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu (art.98 k.p.c.).